

mijn hand... Met deze hand heb ik de kots uit zijn mond gehaald zodat hij er niet in zou stikken. Dat is waar het om gaat. De zorg, de rust, de liefde en de troost. Want, geloof mij, in de kunst is geen troost te vinden. Wat ze ook durven beweren. Het is een fabeltje, laat ik je dat zeggen. De kunst biedt geen troost. Troost kan je enkel krijgen van iemand die je graag ziet. Neem dat van mij aan. Aan verhaaltjes op zich heb je niks. Als je 's nachts huilend wakker wordt, heb je iemand nodig die je die verhaaltjes wil vertellen.' Als er geen troost te vinden is in de kunst, waarvoor schrijf je dan? Wat was nog de waarde van mijn werk? Waarvoor zou ik nu nog kunnen schrijven?

Toen las ik de boeken van Martha Nussbaum. Volgens haar kan toneel (naast literatuur en muziek) de reflectie op emotionele ervaringen stimuleren. Telkens opnieuw wijst zij er in haar werk op dat de kunst inzicht kan verschaffen in de rol die onze emoties kunnen spelen bij onze zoektocht naar het goede leven. In *The fragility of goodness* lanceerde ze de hypothese dat drama en literatuur beter in staat zijn om ons morele oordeelsvermogen te scherpen dan filosofische teksten. Omdat – zo verduidelijkte ze in *Love's knowledge* – literaire teksten naast onze rationele vermogens ook onze verbeelding, empathie en emoties aanspreken.

Het werk van Martha Nussbaum zette mij op een nieuw spoor. Ik leerde Tom kennen en voor hem schreef ik *Caravaggio*, het eerste deel van wat een trilogie zou worden. Het werk schenkt mij af en toe een gevoel van intens geluk. Het is dat ongrijpbare gevoel dat het leven verzacht dat ik probeer over te brengen.

Nu ik aan het werk ben aan het slotdeel van de trilogie geloof ik nog steeds niet dat kunst troost kan bieden. Maar ik ben ervan overtuigd dat kunst wel kan leiden tot inzicht. Dat inzicht maakt dat we beter kunnen gaan leven. En daar ben ik naar op zoek. ●

Geraadpleegde literatuur

- Beckett, Samuel, *L'innommable*, Paris: Les Editions de Minuit, 1953
- Foucault, Michel, *L'ordre du discours*, Paris: Gallimard, 1971
- Nussbaum, Martha C., *Love's knowledge: Essays on philosophy and literature*, Oxford: Oxford University Press, 1992
- Nussbaum, Martha C., *The fragility of goodness: Luck and ethics in Greek tragedy and philosophy*, Cambridge: Cambridge University Press, 2001 (2nd edition)

● NEGENDE STEM PASCALE PLATEL

'Autobiografische fictie, ja, dat vind ik een goeie omschrijving.'

Patrick Jordens

De Koning van de Paprikachips, Connaissez-vous votre Géographie, Ola Pola Potloodgat, Via Viola, Gezegend Zij, Besmeurde witte laarsjes... Pascale Platel heeft op korte tijd (actief sinds 1998) een consistent oeuvre bij mekaar geschreven.

En dan blijven de kortverhalen, luisterspelen en kinderboeken hier nog achterwege. Momenteel legt ze de laatste hand aan een bewerking van *Sneeuwwitje*, in opdracht van het Festival van Vlaanderen. Ze brengt haar theaterteksten meestal zelf en solo. Soms indringend statisch en sober-cabaretesk (*Gezegend zij*), soms met veel schwing en speldynamiek (*Ola Pola Potloodgat*). Altijd kom je terecht in het onmiskenbare Platel-universum: een concrete, directe en plastische taal (bijna kinderlijk zelfs, nog niet helemaal geconditioneerd door de strikte regels van de syntaxis), dubbele bodems, tongue-in-cheek, grillige onvoorspelbaarheid (verschillende verhaallijnen/personages die samenkomen en evengoed ineens weer verdwijnen), associaties à volonté, een dosis kitsch en pulp, vooral veel (herkenbare) emoties, van allerlei slag...

De teksten van Platel zijn in eerste instantie een rekbaar vehikel om dat universum live op te roepen, net zoals haar gestalte, outfit, stembuigingen en dito gezichtsuitdrukkingen, haar liedjes, dansjes, etc. dat doen. Maar de basis van haar (vertel)voorstellingen wordt gelegd aan de computer, daar krijgen haar fascinaties en fantasieën hun eerste vorm. Patrick Jordens sprak met een schrijvende performer (of een stand-up schrijver) over een prenatale fase.

Hoe en waarom ik aan een tekst begin, weet ik niet. Tenminste, niet bij de meeste teksten. Het waarom komt meestal gaandeweg. Ik begin heel intuïtief aan een tekst, schrijf bijna onbewust. Ik heb wel een aantal obsessies die altijd terugkomen en die ik liever niet prijsgeef. En zit vooral met veel vragen die tijdens het schrijven naar boven komen drijven. Mijn stukken geven geen oplossing, die vragen verdwijnen door te schrijven gewoon een beetje naar de achtergrond. Schrijven is als laten rusten voor mij, ik geef mijn vragen tijdelijk aan de computer.

Als ik aan een tekst werk, maak ik meestal een plakboek (schriften waarin Platel collages maakt van foto's, beelden, citaten, stukjes tekst, die iets weergeven van de sfeer en associaties bij een bepaalde tekst, nvdr). Ik koop gigantisch veel tijdschriften: *Vogue*, *Taboo*, *Marie-Claire*, *Story*, *Dag Allemaal*... Het stopt gewoon niet. Ik gebruik ze als materiaal voor mijn stukken, ik knip er prentjes uit, kies bepaalde citaten of flarden uit gesprekken.. En als ik daar dan naar kijk, zie ik vooral veel mode – beelden, glitter en glamour, design...